

Danube Soybean – o șansă pentru dezvoltarea culturii de soia în Bulgaria

Автор(и): доц. д-р Георги Георгиев

Дата: 07.06.2015 Брой: 6/2015

Din perspectivă istorică, dezvoltarea culturii de soia în Bulgaria este caracterizată de perioade de avânt din 1934 până în 1940 (700.000 decares) și din 1975 până în 1985 (peste 900.000 decares) și perioade de declin – suprafețe semnificativ reduse, cu o producție sub 15–20 de mii de decares, așa cum este cazul în prezent. Analiza perioadelor de avânt ale soiei arată că stimulentele economice au fost principalul factor motrice pentru dezvoltarea soiei în Bulgaria. În 1934, în țara noastră a fost fondată societatea comercială pe acțiuni bulgaro-germană "Soya" pentru producție și export. Compania le furniza producătorilor în avans semințe și preparatul bacterian Nitragin și achiziționa soia în primul rând pentru export în Germania. Deși producțiile nu erau mari (principală varietate de soia era Hungarian Small), achiziția garantată și prețul bun au stimulat chiar și micii producători, care cultivau soia pe suprafețe mici în ogrăzile lor. Cu toate acestea, acest model de succes a durat doar până la începutul celui de-al Doilea Război Mondial.

În perioada 1975–1985, în condițiile economiei agricole planificate, a avut loc concentrarea și specializarea producției de soia în 12 județe din nordul Bulgariei. A fost implementată o nouă tehnologie industrială științifică pentru producția de soia și noi soiuri americane introduse (Hudson, Bison, Wayne, Williams, Amsoy, S-1346 etc.). Dar și în această perioadă, stimulentele economice întreprinse de stat au fost determinante, și anume: satisfacerea necesităților sectorului zootehnic în rapidă dezvoltare cu o sursă proprie de proteină, contabilizarea livrărilor obligatorii de stat de cereale furajere prin soia (1 kg de soie livrată echivala cu 2,5 kg de cereale furajere), achiziția și prelucrarea acestora în uzinelor de extracție a uleiului pentru floarea-soarelui erau garantate. Investiția în programe și proiecte științifice legate de soia și agricultura irigată a fost, de asemenea, o prioritate principală a statului în această perioadă.

Proiectul **"Danube Soya"** a fost inițiat de "Asociația Austriacă de Soia" și "Asociația Dunăreană de Soia" în 2012. Scopul este îmbunătățirea aprovizionării cu proteine a Europei în cadrul unei strategii cuprinzătoare bazate pe resurse interne. La 23.08.2013, în Moravske Toplice, Slovenia, ministrul Agriculturii și Alimentației, prof. Dimitar Grekov, a semnat: "Declarația privind cooperarea regională cu țările din regiunea dunăreană a Europei de Est pentru extinderea producției de culturi proteice".

La congresul soiei din Augsburg (25–26.XI.2013), vice-ministrul Burhan Abazov, în numele Bulgariei, a semnat și el Declarația "Danube Soya", care a garantat participarea deplină și egală a țării noastre la inițiativa "Danube Soya". În practică, Bulgaria a devenit una dintre cele 17 țări din regiunea mai largă a Dunării care participă la proiect.

Soia și alte culturi leguminoase, din punct de vedere agroecologic (conservarea solului și apei – măsura 214) și din punct de vedere agronomic (legate de rotația culturilor și influența lor pozitivă ca premergătoare), sunt prevăzute a fi stimulate cu o subvenție de 2% pentru culturile proteice în următoarea perioadă de programare și vor ocupa o pondere din ce în ce mai mare în rotația cu alte culturi de câmp.

La încheierea celui de-al doilea congres al soiei din Augsburg, Germania (Danube Soya și Dezbaterile Europene privind Proteinele, 2013), Matthias Krön – Președintele Asociației Dunărene de Soia, a făcut următoarea analiză de sinteză, care este indicativă pentru importanța inițiativei: "'Danube Soya' este un proces care se dezvoltă și necesită măsuri și soluții cuprinzătoare din partea tuturor părților interesate – politicieni, producători, comercianți, procesatori, consumatori. Cooperarea regională și voința de schimbare la toate nivelurile – de la fermă la masă – sunt foarte importante. 'Danube Soya' este ultima șansă pentru producția de soia non-OGM în Europa. 'Danube Soya' schimbă agricultura, schimbă alimentația, schimbă obiceiurile, schimbă Europa în ansamblu."